

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ
ՀԻՄՆԻՍԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԱՐԵՄՏԵԱՆ ԹԵՄԻ
WESTERN PRELACY
OF THE ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH OF AMERICA
 Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate
 Tel: 818-248-7737/8, Fax: 818-248-7745, E-mail: Prelacy@aol.com

Ս. ՂԵՒՈՆՂԵԱՆՑ ՏՕՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ ԽՕՍԱԾ ԻՐ ՊԱՏԳԱՄԻՆ ՄԷՋ

**«ԵԹԷ ԲԾԱԽՆԴԻՐ ԵՆՔ Ս. ՂԵՒՈՆՂԵԱՆՑ ԵՒ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ
 ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐԺԱՆԱՊԱՏՈՒՈՒԹԵԱՆ ՈՒ ՊԱՏԳԱՄԻՆ,
 ԱՊԱ ՄԵՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐԺԵՔՆԵՐՆ ՈՒ ՍՐԲՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
 ՍԱԿԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ՉԴՆԵՆՔ»**

Պատգամեց Առաջնորդ Սրբազան Հայրը

Հայրց Տօնացոյցին համաձայն, Երեքշաբթի, 29 Յունուար 2008-ն, հաւատքի ու հայրենիքի, խղճի ու պատիւի պաշտպան հոգեւորականներուն՝ «սրբոց հարցն հոգեւորաց եւ քաջարի նահատակաց՝ ընդդէմ կռապաշտից, քաջայաղթ ախոյեանից, ուխտապահ ժողովրդեան քաջալերող առաջնորդաց»՝ Սրբոց Ղեւոնդեանց Քահանայից յիշատակի տօնն էր:

Սրբոց Ղեւոնդեանց տօնը նկատուած է նաեւ տօնը բոլոր հայ քահանաներուն: Առ այդ, Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւմտեան Թեմի հոգեւորականաց ողջ դասը արժանաւորապէս եւ մեծ շուքով տօնախմբեց իր նախնեաց տօնը զոյգ միջոցառումներով. Փասատինայի Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ յարկին տակ, «Անտոն Անտոնեան» սրահին մէջ, առաւօտեան ժամը 10-էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 6:00, տեղի ունեցաւ Քահանայից Միօրեայ Համագումար, հովանաւորութեամբ եւ նախագահութեամբ Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ՝ Բարձր. Տ. Մուշեղ Ս. Արք. Մարտիրոսեանի, իսկ երեկոյեան ժամը 7:00-ին՝ հանդիսաւոր սուրբ եւ անմահ պատարագ մատուցուեցաւ:

ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Քահանայից միօրեայ համագումարը սկսաւ Գիշերային եւ Առաւօտեան զոյգ ժամերգութիւններով: Սրբոց Ղեւոնդեանց նուիրուած հոգեթով շարականներուն ընդմէջէն՝ խնդրուեցաւ նահատակ սուրբերուն բարեխօսութիւնը եւ անոնց աղօթքը՝ մեր կեանքերը ուղղափառ խոստովանութեամբ եւ իրենց վարքին պէս ապրելու, մեր անձերուն մէջէն փառաւորելու համար Հայրը, Որդին եւ Սուրբ Հոգին:

Ժամերգութեանց աւարտին, Առաջնորդ Սրբազան Հայրը նախ ողջունեց Թեմիս հոգեւորականաց դասը, ապա կատարեց հոգեւոր խորհրդածութիւն, Ղեւոնդեանց Քահանայից եւ այսօրուան քահանաներու

կեանքերը զուգորդելով եւ զանոնք դիտելով ու խորհրդածելով Եբրայեցիներու ուղղուած նամակի 5րդ գլխու 12-14 համարներուն ընդմէջէն: Սրբագանը նախ բոլոր հոգեւորականներուն յիշեցուց Դպրեմանքեան իրենց անցեալի օրերը եւ քահանայ ձեռնադրութեան առաջին պահերը, երբ Ղեւոնդեանց քահանայից եւ Վարդանանց զօրավարաց շունչով տոգորուած իրենց հայեացքները ապագային կ'ուղղէին՝ երթալու եւ ծառայելու եկեղեցոյ ու ժողովուրդին: Իսկ հիմա, մեր հայեացքները անցեալին դարձնելով, անգամ մը եւս կը նորոգուինք մեր ուխտին մէջ, եւ նոր յոյսով ու նոր տեսլականով առաջ կը նայինք՝ Աստուծոյ ծառայութեան մեր կեանքին մէջ՝ Աստուծոյ խօսքով ու հոգիով սպառնազինուելու եւ միշտ աղօթելու որ չընկրկինք:

Առաջնորդ Սրբագանը ընդհանուր գիծերու մէջ բացատրեց Եբրայեցուց նամակի գրարման պատճառներուն, հեղինակի հարցին եւ հասցէին մասին, ապա իր խորհրդածութեան առանցքը դարձուց ճշմարիտ քահանայութեան պաշտօնն ու պարտականութիւնը, միշտ քահանայութիւնը դիտելով յարաբերաբար մեծ Քահանայապետին, որ մեր Տէրն ու Փրկիչն է, Յիսուս Քրիստոսը, յիշեցնելով քահանային վեհ կոչումը, Առաքեալին բառերով, թէ՛ «ՈՒԵԼ ԴԵԿՐ չի՛ կրնար ինքն իրեն քահանայապետութեան պատիւը առնել, այլ՝ Աստուած է որ զայն այդ պաշտօնին կը կանչէ» (5.4): Վեհ կոչում է քահանայութիւնը. քահանային կոչումն ու պարտականութիւնն է ժողովուրդին խնդրանքները Աստուծոյ ներկայացնել, մինչդեռ մարգարէինը՝ Աստուծոյ պատգամները Աստուծոյ փոխանցել:

Վերոյիշեալ հատուածին մէջ Առաքեալը Աստուծոյ պատգամները կը նմանցնէ ճաշի. ոմանք, Աստուծոյ ամենատարրական պատգամները հասկնալու իրենց սահմանափակ գիտութեամբ կաթնկեր մանուկներու նմանցնելով, իսկ ուրիշներ Աստուծոյ խօսքին հասկացողութիւնը եւ հասունութիւնը ունենալուն համար կարծր կերակուրի վարժուածներու: Ասկէ մեկնելով, Առաջնորդ Սրբագանը մեկնաբանեց, թէ ով որ բաց միտքով եւ բաց ականջներով մտիկ չ'ընէր Աստուծոյ պատգամներուն, եւ առաւել՝ ամէն մէկ պզտիկ դժուարութեան դիմաց կ'ընկրկի, կը յուսահատի, կը նմանի կաթնկեր մանուկի: Հայ քահանան իրաւունք չունի ընկրկելու, խարխափելու, ետ նայելու կամ յուսահատելու: Եւ ատոր համար ալ իւրաքանչիւր հոգեւորական, որքան ալ յաջող ըլլայ իր ծառայական, յարաբերական, վարչական եւ ծիսական-արարողական կեանքին մէջ, եթէ զօրեղ հաւատք չունենայ՝ ոչ մէկ արժէք ունի: Քահանային առաջնահերթ կոչումը պիտի ըլլայ հաւատքով լեցուիլ, եւ Աստուծոյ հետ իր մտերմութեանը մէջ չափահաս ըլլալ: Ան որ կ'ուզէ Քրիստոսի ներկայութիւնը ապրիլ, չի՛ կրնար առանց տառապանքի ու առանց պայքարի ապրիլ, որովհետեւ մեր պայքարը աներեւոյթ ուժերու դէմ է, չարին ու իր արբանեակներուն դէմ է, անոնց միացող ու կործանող նետերուն տարափին տակ չենք կրնար դիմանալ՝ եթէ սպառնազինուած չըլլանք Ս. Հոգիի գէնքերով ու զրահով: Ղեւոնդեանք Ս. Հոգւոյ սպառնազինումը առին իրենց վրայ, եւ հաւատքի պատերազմը մղեցին: Այսօր մեզմէ իւրաքանչիւրը կոչուած է, իր ունեցած հաւատքի օրինակով առաջնորդուելու եւ ժողովուրդին օրինակ դառնալու: Լաւը ընենք, որպէսզի մեղադրուելու բան չունենանք: Արդ, մտերմութիւն ունենանք Աստուծոյ հետ՝ աղօթական կեանքի նուիրուելով, եւ մնայուն

կերպով Ս. Գիրք կարդանք՝ Աստուծոյ խօսքով նորոգուելու, եզրափակեց Սրբազան Հայրը:

ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ

Համագումարի առաջին նիստը բացուեցաւ «Հայր Մեր»ով եւ «Իմաստութիւն Հօր, Յիսուս» աղօթք-խնդրանքով: Առաջնորդ Սրբազան Հայրը ողջունեց Թեմիս հոգեւորականները, շնորհաւորեց անոնց տօնը, ըսաւ որ այս օրը Ս. Ղեւոնեանց ոգին մեր կեանքերուն միախառնելու օր է, եւ հրաւիրեց բոլորը՝ միօրեայ այս համագումարի նշանաբան ընտրել հաւատքի կեանքին մէջ չափահաս, իսկ մեր վարքով մարդոց օրինակ դառնալը:

Տեղի ունեցաւ Դիւանի ընտրութիւն. ընտրուեցան Գերայ. Ս. Միւռն Ծ. Վրդ. Ազնիկեան՝ ատենապետ, եւ Հոգշ. Ս. Պարթեւ Վրդ. Կիւլիմեան՝ ատենադպիր: Հայր Միւռն նախ Դիւանին անունով շնորհակալութիւն յայտնեց ներկաներուն, շնորհաւորեց Առաջնորդ Սրբազան Հօր անուանակոչութիւնը, ինչպէս նաեւ քահանայից տօնը:

Համագումարի առաջին դասախօսութիւնը ներկայացուց Գերայ. Ս. Միւռն Ծ. Վրդ. Ազնիկեան, նիւթ վերցնելով՝ «Մեր եկեղեցական արարողութիւններն ու մեր ժողովուրդը»: Հայր Սուրբը նախ խօսեցաւ քահանայի ունեցած կոչումին մասին, ըսելով՝ «Հոգեւորականներուս պաշտօնն ու կոչումն է աւետարանել, ուսուցանել Աստուածաշնչական անժամանցելի ճշմարտութիւններ, բարոյական դաստիարակութիւն ջամբել, յուսադրել, միխթարել: Իրեն յանձնուած բանաւոր հօտը «ոչխարի մորթով» գայլերէ պաշտպանել: Յատկապէս մանուկներու, պատանիներու եւ երիտասարդներու, Հայ Եկեղեցւոյ պատմութեան եւ անցեալի հարուստ ժառանգութեան հաղորդ դարձնել եւ հոգեւոր հայեցի առողջ դաստիարակութիւն մատակարարել: Զրիստոնէական ուղղափառ հաւատքի եւ Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ վարդապետական, դաւանական, հայրաբանական եւ սրբախօսական ուսուցումներու գիտելիքներով զինել եւ *իրաւամբ* առաջնորդել ժողովուրդը աստուածամերձ, աստուածահաճոյ կեանք», մէջբերելով Առաքեալին խօսքը՝ «*Եթէ մարդիկ սիրաշահելու ետեւ ըլլայի, Զրիստոսի ծառայ ըլլալէ կը դադրէի*» (Գղ 1.10):

Ապա Հայր Սուրբը խօսեցաւ քահանային ունենալիք նուիրական պարտականութեանց մասին, մէջբերելով Յովհաննէս Սարկաւազ Վարդապետի բնորոշումը քահանայի անձին մասին, որ կ'ըսէ. քահանան է՝ «Բժիշկ, հրեշտակ, քաւիչ, վարդապետ, դաստիարակ, հայր, դայեակ, աւետարանիչ, հովիւ, զօրագլուխ, մարզիչ, լոյս, քարոզ, տնկագործ, մշակ, առաջնորդ, տեսուչ, հրաւիրակ, հաւատարիմ ծառայ, պահապան, գանձակալ, կերակրիչ, մատռուակ, զգեցուցանող, նուիրիչ, միջնորդ, դատաւոր, հազարապետ, տնօրէն, հանդիսապետ, որոշիչ, կամք Աստուծոյ, պաշտօնեայ, դէտ, ժառանգաւոր կատարիչ, խորհրդածու» (Սովերբ Հայկականք, «*Յաղագս Զահանայութեան եւ Զահանայից եւ Գլխոց Նոցին*»): Ապա տեղի ունեցաւ հաւաքական աշխատանք. իւրաքանչիւր քահանայ հայր խորհրդածեց քահանայի կոչման մասին եղած այս բնորոշումներէն մի

քանիին մասին: Դասախօսութեան աւարտին, ըստ ելութեան քննարկուեցան Արեւմտեան Թեմէն ներս յարուցուող ծիսական զանազան հարցեր:

Ժամը 2:00-ին տեղի ունեցաւ հաւաքական սիրոյ ճաշ, հիւրընկալութեամբ Փասատինայի Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւին եւ հոգաբարձութեան, եւ պատրաստութեամբ՝ Տիկնանց Մարմինին:

ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ Բ. ՆԻՍ

Ճաշի դադարէն ետք, ժամը 3:00-ին, համագումարի երկրորդ նիստը տեղի ունեցաւ: Հոգշ. Տ. Պարթեւ Վրդ. Կիւլիւմեան ներկայացուց եւ զեկուցեց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսի 2008 տարուան հայրապետական պատգամին մասին: Վեհափառը այս տարին հռչակած է Զրիստոնեական Դաստիարակութեան Տարի: Հայր Սուրբի զեկույցէն ետք, հոգեւորականաց դասը իր առաջարկները բերաւ, ամբողջ տարուան ընթացքին արժանաւորապէս նշելու Զրիստոնեական Դաստիարակութեան Տարին՝ զանազան ժողովրդային ձեռնարկներով, դպրոցներէն ներս զանազան միջոցառումներով, դասախօսական շարքով եւ համերգով:

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Յետ միջօրեի ժամը 4:15-ին, տեղի ունեցաւ Կրօնական Ժողով, որ տւեց մինչեւ ժամը 6:00: Քննարկուեցան մեր Թեմը յուզող զանազան հարցեր՝ ծիսական, կրօնական, կազմակերպչական, դաստիարակչական, պատանեաց ու երիտասարդաց խումբերու վերաշխուժացման, կիրակնօրեայի, դպրաց եւ սարկաւազաց դասերու վերակազմաւորման:

Համագումարի աւարտին, Առաջնորդ Սրբազան Հայրը բարձր գնահատեց բոլոր հոգեւոր հովիւները՝ իրենց ամբողջանուէր ծառայութեան եւ համագումարին մասնակցութեան համար, անգամ մը եւս կոչ ուղղելով բոլորին նորոգուելու Աստուծոյ շունչով եւ հզօրնալու հաւատքով: Համագումարը փակուեցաւ երեկոյեան ժամը 6:00-ին, Առաջնորդ Սրբազան Հօր «Պահպանիչ»ով եւ «Աշակերտք Զրիստոսի» շարականի հաւաքական երգեցողութեամբ:

Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ

Սրբոց Ղեւոնդեանց Զահանայից տօնական այս հոգեպարար օրը պսակուեցաւ ու կնքուեցաւ Ս. եւ անմահ Պատարագով, զոր մատոյց Հոգշ. Տ. Պարթեւ Վրդ. Կիւլիւմեան, իսկ օրուան պատգամը տուաւ Առաջնորդ Սրբազան Հայրը: Ս. Սեղանին սպասարկութեան, մոմակրութեան, քշոցակրութեան, բուրվառակրութեան եւ խորանէն երգեցողութեան պաշտօնները կատարեցին Թեմիս քահանայ հայրերը: Ս. Պատարագին ներկայ էին Թեմիս Ազգային Վարչութեան ներկայացուցիչներ, եկեղեցւոյ հոգաբարձական կազմը եւ հաւատացեալներու բազմութիւն մը:

Զարոգէն առաջ, Առաջնորդ Սրբազան Հայրը եւ հոգեւորականաց դասը Ս. Բեմ բարձրանալով երգեցին Ս. Ղեւոնդեանց նուիրուած շարականը, ապա Սրբազանը երգեց »Զրիստոս Աստուած մեր«

քարեխօսութեան աղօթքը, յականէ յանուանէ յիշելով օրուան Կաթողիկոս Յովսէփ Յողոցմեցին, Սահակ Ռշտունեաց եպիսկոպոսը, Բասենի Թաթիկ եպիսկոպոսը, Վարդանանց շարժումին գլխաւոր հերոս Վանանդեցի Ղեւոնդ Երեցը, Աղբակի Մուշեղ, Բագրեւանդի Արշէն եւ Արծրունեաց Սամուէլ քահանաները, Քաջաջ Ռշտունի եւ Աբրահամ Արտաշատցի սարկաւազներն ու եկեղեցւոյ բոլոր ընտրեալ պաշտօնեաները:

Առաջնորդ Սրբազան Յայրը քարոզի բնաբան ընտրած էր Ս. Ղեւոնդեանց նուիրուած շարականին հետեւեալ տողերը. Ս. Ղեւոնդեանք՝ «Ամենուն քու Տէրութեանդ երկրպագել սորվեցուցին. մահուան չար իշխանին դէմ արիաբար պայքարեցան, պատերազմի պատրաստուելով չարին խաբէութիւնը խափանեցին, մեզի կենաց ջուր ըմպել տուին, մեղքի կրակը մարեցին»: Սրբազանը անդրադարձաւ Ս. Ղեւոնդեանց եւ Ս. Վարդանանց յանձնառութեան, ոգիին ու հաւատքին մասին, որոնք ի գին իրենց անձերու պատարագումին՝ մարտնչեցան չարին ու խաւարին դէմ, պահպանելու համար հայոց ազգային արժանապատուութիւնը եւ հաւատքի սրբութիւնը: Վարդան Չօրավար ուզեց այնպիսի գործ մը կատարել, որ ոչ միայն տուեալ ժամանակին, այլ յաւիտեան պիտի պատմուէր ու հայ ժողովուրդի գալիք բոլոր մարտերը պիտի ներշնչէր: Արդարեւ՝ Վարդանանց այդ հաւատքի ու հայրենիքի արժանապատուութեան ոգին էր որ ներշնչեց Դաւիթ Բէկերը, Սարգարապատի քաջերը եւ Արցախի դիւցազնամարտը: Ս. Ղեւոնդեանց եւ Ս. Վարդանանց հաւատասիրութիւնն ու հայրենասիրութիւնը զգեստներ չէին, այլ անոնց արիւնին մէջ միախառնուած աւիւն ու աւիշ: Անոնք պատրաստ էին իրենց պարանոցները իրենց մարմինէն բաժնուած տեսնելու, քան Քրիստոնէական հաւատքը՝ իրենց հայութենէն: Ատոր համար էր, որ կ'ըսէին՝ այս հաւատքէն ոչ ոք կրնայ մեզ խախտել՝ ո՛չ հրեշտակները, ո՛չ մարդիկ, ո՛չ հուրը, ո՛չ սուրը, ո՛չ ջուրը եւ ոչ մէկ պատահար: Անոնք բարձրագոյ կը յայտարարէին, թէ Աւետարանը իրենց հայրը կը ճանչնային, իսկ Յայաստանեայց Առաքելական Ս. Եկեղեցին՝ իրենց մայրը:

Ս. Ղեւոնդեանց եւ Ս. Վարդանանց տօնը ներշնչումի, ազգային արժանապատուութեան, զոհաբերումի, հաւատքի մաքառումի, հայութեան պահպանման եւ բոլորանուէր ծառայութեան տօնն է: Ապա Սրբազան Յայրը կոչ ուղղեց բոլորին, ըսելով. «Եթէ բժախնդիր ենք Ս. Ղեւոնդեանց եւ Ս. Վարդանանց Ազգ. արժանապատուութեան ու պատգամին, ապա մեր ազգային արժէքներն ու սրբութիւնները սակարկութեան չղնենք»:

Պատարագի աւարտին հոգեւորականներու դասն ու հաւատացեալները միասնաբար երգեցին քաջամարտիկ Վարդանանց Չօրավարաց նուիրուած շարականներ ու ազգայնաշունչ երգեր՝ «Իմ հայրենեաց հոգի Վարդան», «Թէ հայրենեաց պսակադիր», «Յիմի՞ էլ լռենք»: Իսկ աւարտին երգուեցան «Ի վեհ բարձանց», «Կիլիկիա» եւ «Մեր հայրենիք» մաղթերգները:

Ս. Պատարագի աւարտին, «Անտոն Անտոնեան» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ պատշաճ հիւրասիրութիւն՝ Ս. Սարգիս Եկեղեցւոյ Տիկնանց Միութեան կողմէ: Ընթրիքի ընթացքին շնորհակալական խօսքերով հանդես եկան Եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւը, հոգաբարձութեան փոխ-ատենապետը,

Տիկանց Միութեան ատենապետուհին, իսկ հոգեւորականները ազգային հայրենասիրական երգերով ճոխացուցին սիրոյ ընթրիքը:

Միօրեայ հոգեպարար համագումարը վերջ գտաւ «Սարդարապատի Քաջեր»ու երգեցողութեամբ, ապա բոլորը մեկնեցան իրենց տուները՝ գոհունակ սրտով եւ Ղեւոնդեանց Քահանայից ոգիով ու շունչով ներշնչուած ու զօրացած:

Պ.Վ.Կ.